

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економіки та бізнес-адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

«01» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічні технології в закладах вищої освіти

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	07 Управління і адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
освітня програма	Менеджмент
спеціалізація	
вид дисципліни	нормативна
факультет	економічний

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
«09» вересня 2025 року, протокол №9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

ШЕПЕЛЕНКО Світлана Миколаївна – доктор економічних наук, професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування

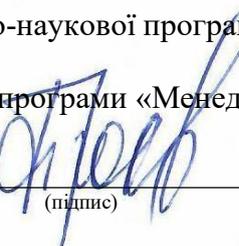
Програму схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнес-адміністрування
протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Менеджмент»

Гарант освітньо-наукової програми «Менеджмент»

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
протокол від «03» вересня 2025 року № 2

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

_____ Дар'я ЗАГОРСЬКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогічні технології в закладах вищої освіти» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Менеджмент» підготовки докторів філософії спеціальності 073 Менеджмент.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб надати здобувачам ґрунтовних знань з теорії та історії педагогічних технологій, засвоєння сучасних технологій освітнього процесу та формування готовності до їх практичного використання у ЗВО; розвиток у здобувачів педагогічних професійних компетентностей, педагогічної майстерності, що уможливають інноваційний характер діяльності у вищій освіті; формування компетентностей необхідних для застосування сучасних педагогічних та інформаційних технологій для забезпечення освітнього процесу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- розкриття сутності інноваційних тенденцій розвитку сучасної педагогічної освіти, забезпечення розуміння педагогічної технології як цілісної та динамічної системи;
- ознайомлення здобувачів з ознаками та типологією педагогічних технологій, формами і методами навчання та виховання за сучасними педагогічними технологіями, які необхідні майбутньому фахівцю для творчого планування освітнього процесу;
- оволодіння інноваційними технологіями, інноваційними навичками у сфері управлінської діяльності;
- засвоєння здобувачами провідних тенденцій розвитку педагогічних технологій у ЗВО, основ інноваційного підходу як передумови технологізації вищої освіти.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5, 6-й	-й
Лекції	
20 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	

46 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Дисципліна «Педагогічні технології в закладах вищої освіти» є нормативною дисципліною у циклі підготовки здобувачів та спрямована на набуття таких компетентностей, як:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

1.8. Пререквізити: «Інформаційні технології в наукових дослідженнях», «Теорія і методологія наукових досліджень».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади та інноваційні педагогічні технології у закладах вищої освіти

Тема 1. Сучасні технології навчання у ЗВО, їх мета та завдання. Особливості запровадження педагогічних технологій у сучасному ЗВО.

Технологічний підхід в освітньому процесі. Сутність понять «технологія», «освітня технологія», «педагогічна технологія». Історичний та теоретичний аспекти педагогічної технології. Класифікації педагогічних технологій. Різні підходи до класифікації педагогічних технологій у освітній практиці. Особистісно орієнтована освіта і технології. Гуманістична спрямованість освітніх технологій. Педагогіка співробітництва. Процес функціонування сучасних педагогічних технологій. Перспективи та проблеми впровадження нових педагогічних технологій у ЗВО.

Тема 2. Інноваційні педагогічні технології у ЗВО. Загальні засади педагогічної інноватики.

Інноваційність як ознака сучасного розвитку ЗВО. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Історія виникнення інноваційного навчання. Структура педагогічної інноватики, класифікація педагогічних

нововведень у ЗВО. Інноваційні процеси у системі вищої освіти. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз.

Тема 3. Інноваційна діяльність педагога.

Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

Тема 4. Інноваційні технології активізації навчання у ЗВО.

Проблеми втілення освітньої технології у ЗВО. Предметно орієнтовані технології. Особистісно-орієнтовані технології навчання у ЗВО. Партнерські технології (технологія співпраці). Організація проблемного навчання. Види інтенсивних технологій. Особливості застосування кейс методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності. Модель лекційного заняття в традиційній формі та активній формі. Функції і роль студентів при проведенні лекційного заняття в активній формі. Модель семінарського заняття в активній формі. План проведення семінарського заняття в активній формі. Метод «Портфоліо» у структурі самостійної роботи студентів.

Розділ 2. Сучасні технології активізації, модульної та проєктної діяльності у ЗВО

Тема 5. Технологія модульного навчання.

Особливості та принципи модульних технологій. Поняття навчального модулю. Дидактичне забезпечення модульного навчання. Організація навчання за модульною технологією. Методологічні аспекти організації кредитно-модульної та модульно-рейтингової технології навчання. Модульно-тьюторна система підготовки спеціалістів. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод).

Тема 6. Інтерактивні та ігрові технології. Специфіка використання креативних технологій у ЗВО.

Психолого-педагогічна сутність інтерактивних технологій навчання у ЗВО. Інтерактивні технології кооперативного та колективно-групового навчання. Порівняльний аналіз колективних та групових способів навчання. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань. Креативні технології як наукова категорія. Види та класифікація креативних технологій. Особливості застосування інноваційних методів навчання у ЗВО (прийоми ейдетики, метод «мозкового штурму», емпатії, інверсії, синектики, вільних асоціацій, метод кейсів та ін.). Технології розвитку критичного мислення. Методика проведення дидактичних ігор у контексті педагогічних інновацій. Синанон-метод як засіб підготовки до професійної діяльності в системі «людина-людина». Мікровикладання, як інноваційний метод навчання студентів магістратури у ЗВО.

Тема 7. Проєктна технологія, технології дослідницького (евристичного) навчання як різновиди інноваційних педагогічних технологій.

Суть проєктної технології навчання у ЗВО. З історії виникнення проєктної технології. Типологізація (класифікація) педагогічних проєктів у ЗВО. Готовність викладача до створення та реалізації навчального проєкту. Практичні етапи роботи над навчальним проєктом. Захист та оцінювання проєктів. Особливості організації дослідницьких проєктів студентів. Мета, завдання, понятійний апарат дослідницької технології. Рівні дослідницького навчання у кредитно-модульній системі організації освітнього процесу. Основні компоненти навчально-дослідної діяльності студентів:

мотиваційний, змістовий, організаційний, процесуальний, технічний, комунікацій-ний, результативний.

Тема 8. Інформаційні технології навчання.

Нові інформаційні технології (НІТ) навчання, їх характеристика. Інформаційна компетентність викладача як умова ефективного формування інформаційно-освітнього простору. Телекомунікаційні технології. Технології дистанційного навчання. Вебінар як форма інформаційних технологій у вищій школі. Інтернет як комунікаційне середовище. Мультимедіа – новий засіб соціокультурних комунікацій. Комп'ютерні технології навчання в кредитно-модульній системі. Методи використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі ЗВО: мультимедійні лекції, інтерактивні практичні роботи, інтерактивні дискусії, студентські роботи, презентації, інтерактивні навчальні програми, програми-тести, електронна література. Електронна пошта. Системи телеконференцій. Створення середовища для навчання. Роль викладача у процесі навчання студентів із застосуванням інформаційних технологій, його готовність до інновацій.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади та інноваційні педагогічні технології у закладах вищої освіти												
Тема 1. Сучасні технології навчання у ЗВО, їх мета та завдання. Особливості запровадження педагогічних технологій у сучасному ЗВО.	12	4	4			4						
Тема 2. Інноваційні педагогічні технології у ЗВО. Загальні засади педагогічної інноватики.	11	2	2			7						
Тема 3. Інноваційна діяльність педагога.	11	2	2			7						
Тема 4. Інноваційні технології активізації навчання у ЗВО.	11	2	4			5						
Разом за розділом 1	45	10	12			23						
Розділ 2. Сучасні технології активізації, модульної та проєктної діяльності у ЗВО												

Тема 5. Технологія модульного навчання.	11	2	2			7						
Тема 6. Інтерактивні та ігрові технології. Специфіка використання креативних технологій у ЗВО.	12	4	4			4						
Тема 7. Проектна технологія, технології дослідницького (евристичного) на- вчання як різновиди інноваційних педагогічних технологій.	11	2	4			5						
Тема 8. Інформаційні технології навчання.	11	2	2			7						
Разом за розділом 2	45	10	12			23						
Усього годин	90	20	24			46						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Технологічний підхід у навчанні. Структура навчального заняття з використанням педагогічних технологій (ПТ) навчання.	4
2	Традиційні та інноваційні технології активізації навчання у вищій школі: порівняльний аспект.	2
3	Інноваційна діяльність педагога. Складові інноваційної компетентності педагога.	2
4	Технології розвивального, проблемного навчання. Розробка творчих ситуацій для конкретно обраної теми, використовуючи елементи розвиваючого навчання.	4
5	Вимоги та принципи організації освітнього процесу за модульною технологією навчання.	2
6	Технології інтерактивного навчання (групова робота, групові тренінги, «мозкова атака» та ін.). Ігрові технології навчання. Розробка ігрових ситуацій для конкретно обраної теми.	4
7	Метод проектів як різновид інноваційних педагогічних технологій.	4
8	Інформаційні технології навчання. Авторські моделі навчання. Особливості застосування мультимедійних технологій у ЗВО. Технології дистанційного навчання.	2
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел	46
	Разом	46

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування, ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, розгляд проблемних ситуацій з аргументацією висновків та пропозицій, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування. Підсумковий контроль – залік.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1				Розділ 2							
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т				
1	2	3	4	5	6	7	8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

№	Критерій оцінювання	Зміст критерію (що оцінюється)
1	Розкриття сутності інноваційних тенденцій у педагогічній освіті	Здатність пояснити сучасні інноваційні напрями розвитку педагогічної освіти; розуміння педагогічної технології як цілісної, динамічної системи навчання та виховання.

2	Знання типології педагогічних технологій та форм навчання	Уміння класифікувати педагогічні технології, визначати їх ознаки, форми та методи реалізації; здатність застосовувати ці знання для творчого планування освітнього процесу у ЗВО.
3	Володіння інноваційними технологіями та управлінськими навичками	Здатність використовувати сучасні інноваційні технології навчання, інтерактивні методи, цифрові та проєктні інструменти; прояв лідерських і управлінських компетентностей.
4	Засвоєння тенденцій розвитку педагогічних технологій у ЗВО	Знання сучасних тенденцій і закономірностей розвитку педагогічних технологій, розуміння сутності інноваційного підходу як основи технологізації вищої освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Інноваційні технології в освітньому процесі / І. В. Хом'юк, В.А.Петрук, О.А.Голюк, В.В.Хом'юк: Монографія, Вінниця: ВНТУ, 2020. – 88 с., ISBN 978-966-641-807-7.
2. Irina Khomuyk, Ievgeniia Ivanchenko, Oleg Maslii, Marina Gorlichenko // [Innovative methods in the process of higher mathematics for future military engineers](#) // Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 24-25, 2019. – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 2019. Vol.1– P. 254-264. DOI: 10.17770/sie2019vol1.3714; <http://dx.doi.org/10.17770/sie2019vol1.3714>
3. Хом'юк І. В. Зміст та структура курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» для підготовки докторів філософії / І. В. Хом'юк // На-уковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. – Миколаїв : Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, 2018. – Вип. 2(61). – С. 304–310.
4. Хом'юк В. В. Компетентнісно-орієнтовані завдання як важливий чинник формування когнітивної складової математичної компетентності майбутніх інженерів / В. В. Хом'юк, І. В. Хом'юк // Збірник наукових праць «Актуальні питання при-родничо-математичної освіти». – Суми : Сумський держ. педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, 2017. – Вип. 1(9). – С. 107–114.
5. Хом'юк І.В. Деякі аспекти впровадження інноваційних технологій у роботу вищого навчального закладу/ І.В.Хом'юк, В.А.Петрук // Інноваційні технології в процесі

підготовки фахівців. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 03-04 квітня 2016 року : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Вінницький національний технічний університет [та інш.]. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – С.181-184.

6. Хом'юк І.В. Інтерактивні технології навчання вищої математики студентів технічних ВНЗ / І.В. Хом'юк, В. А. Петрук, В.В.Хом'юк // Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. – 92 с.

7. Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти: підручник /за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол.: С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – Київ, 2019 – 196 с.

8. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П.Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. –360 с.

9. Медіапедагогіка: навч. посібник / Загірняк М.В., Поясок Т.Б., Беспарточна О.І., Токарева А.В.–Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. –360с.

10. Лебединець Т. М. Упровадження інтерактивних методів навчання у вищих навчальних закладах/ Т. М. Лебединець, І. В. Гуляєв, Л. В. Мироненко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед.ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2018. – Вип. 59. – С.84-93.

11. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання : монографія /за ред. В. М. Кухаренка. –Харків : «Міськдрук», НТУ, «ХПП», 2016. – 284с.

12. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2015. – 304 с.

13. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України /Ю.В. Бистрова //Право та інноваційне суспільство. –№ 1 (4). –2015. – С. 27–28.

14. Filacek A. Social Sciences and Humanities in Czech Republic // Theory of Science. – 2004. – Vol. 24, № 1. – P. 5–34.

15. Henry Etzkowitz. The Triple Helix: University-Industry-Government Innovation In Action. – London: Routledge, 2008. – 177 p.

16. Research Universities and the Future of America: Ten Breakthrough Actions Vital to Our Nation's Prosperity and Security – Washington, D. C.: The National Academies Press, 2012. – P. 4.

Допоміжна література

1. Галецький С. Дистанційне навчання як елемент інформаційно-комунікаційних технологій в освіті/ С. Галецький, Т. Галецька // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. –Умань, 2018. – Вип. 1. – С. 54-63.

2. Власова Т. Р. Новітні тенденції розвитку освітніх технологій / Т. Р.Власова //Вісн. Чернівець. торг.-екон. ін-ту. – Чернівці, 2017. – Вип. 4 (68) : Економічні науки.– С. 233-239.

3. Кізім С.С. Інтенсифікація професійної підготовки педагогів у закладах вищої освіти засобами мережевих технологій / С.С. Кізім, Л.В. Куцак, С.Ю. Люльчак// Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80,Т.3. – С.254-258.

4. Комар О. Теорія і практика застосування інноваційних інтерактивних технологій в руслі концепції розвитку педагогічної освіти / О. Комар, О. Комар // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. –Умань, 2018. –Вип. 1. – С. 130-140.

5. Кузьменко В.В. Упровадження ІКТ як чинник нарощення якості освітнього процесу / В.В. Кузьменко, Ю.В. Кузьменко // Пед. альм.: зб. наук. пр. / КВНЗ «Херсон. акад. неперерв.освіти» Херсон. облради.—Херсон, 2018. – Вип. 37. – С. 41-45.

6. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Електроний ресурс]. Режим доступу: http://webuniver.at.ua/dichkivska_innovacijni_ped.tekhnologiji.pdf
2. Інноваційні технології навчання : навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів [Електроний ресурс]. Режим доступу: <https://ukreligieznastvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
3. Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у вищій школі [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/science/stud-conf/suchasna-viyna-gumanitarniy-aspekt/40.pdf>
4. Інноваційні методи навчання у вищій школі України [Електроний ресурс]. Режим доступу: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/Klimova/6_3.pdf
5. Проектування інноваційних педагогічних технологій [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/7692/97/>
6. Інтерактивні методи навчання як сучасний напрямок активізації пізнавальної діяльності студентів у вищих навчальних закладах [Електроний ресурс]. Режим доступу: http://storage.library.opu.ua/online/periodic/kms_2013_7/083-088.pdf
7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>
8. <https://moodle.karazin.ua/> – Центр підтримки цифрового навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
9. <https://www.researchgate.net/> – ResearchGate.
10. Перелік електронних ресурсів з безкоштовним доступом http://www.dut.edu.ua/uploads/p_96_50439215.pdf